

Z českých vlastí

Prof. dr. J. L. Píe do Slavína. — Fidelity "Svatobora" dala ve své poslední schůzi svolení k žádosti Archeologické komise při České Akademii, aby rakev s tělesnými pozůstatky tragicky zesnulého profesora dr. J. L. Píe byla přenesena do vyšehradského Slavína a tam trvale uložena. Archeologická komise odůvodnila svou žádost neobyčejným významem, jaký prof. dr. Píe má zejména pro vědu archeologickou nejen ve vlasti, ale i v cizině. — Ve Slavíně již odpovídají prof. V. V. Tomek, Svatopluk Čech a Julius Zeyer. — Usnesení Fidelity "Svatobora" bylo jednomyslné.

Ke sporu o pravosti čáslavského nálezu. — "Jako druhý účastník jak při objevení výklenku se Žižkovými kostmi (první byli zedníci s býv. arehivářem p. Diabákem), tak při nálezu zarděného vehodu do točících sechodů u věže (prvními byli tíž zedníci s c. k. konservátorem p. Jeničkem) bedlivě jsem pozoroval vše, co by pro posouzení objevů těch bylo důležité. A tu právě při odkrytí omítky zarděného vehodu bylo mně nápadné, že obě zarděná místa — výklenek, kde se našly kosti, i vehod, kde byla nalezena kamenná deska, resp. náhrobní kámen — zarděna jsou tímž materiálem, t. j. kamenem a cihlami a zároveň také tímž způsobem; obě zarděvky byly totiž na 40 cm. silné, ze spodní kamennou, nahore třemi řadami cihel pomocí dobré malty zarděny. Nepřikládám jsem tehdy této okolnosti zvláštní důležitosti; nyní však, kdy s tolika stran o pravosti nálezu se pohybuje a kdy zejména prof. Šimák ve svých přednáškách směl se vyvrátit tradici o pohřbení Žižky v čáslavském kostele, vzpomínám sobě na tehdejší pozorování své, z něhož vyplývá, že důležno — a to důvodně — souditi na jistou spojitost, kterou zardívka prozrazuje jak co do času, tak co do formy a patrného účelu.

Nechme mluvit historická data. V Sedláčkových dějinách města Čáslavi čteme na str. 76—77: "A držice jeho dvořané a vojáci přední radu, kde by tělo jeho (Žižky) pochovati měli, že oni Michal a Ludát i jiní z Čáslavě přední rady to obdrželi, že jest pochováno v Čáslavi v kostele." A tamže praví Benes z Hořovic: "Nad hrobem visí jeho paláci železný, prostřední, zdělí 2 pídi na řetízku, jako kláněnk slove, kterýžto palcát jest nalezen v hrobě též při jeho těle tehdež, když čáslavští dobývali po shofení města Čáslavě v též kostele r. 1523. Nalezeny jsou i jiné věci (ale ty jsou zmrhány) s tou truhličkou, ve kteréž kosti jeho zůstávaly."

Proč tedy obě místa, v r. 1910 v kapli kostela čáslavského nalezená, výklenek i vehod, stejně byla zarděna? — Když v r. 1522 shořel kostel a v r. 1523 sesilovali základní zdi k novému vybudování kostela, vydvíženy jsou kosti Žižkovy z hrobu, který zřícen byl při samých základech, a tyto kosti, poněvadž celý kostel náležal se ve zříceninách, přeneseny a uloženy byly ve výklenku komory pod věží, od kteréž doby také sama komora "Žižkova komora" slula a od kteréž doby i také sama tradice: "že Žižka jest zarděna za lavicemi radních pánů" pochází. A nežli ještě kosti přeneseny byly z původního hrobu do výklenku, zjistě se hrob byl zakryt hladkou deskou kamennou (nápís, že zde odpočívá Žižka, byl na stěně), která při požáru kostela nebyla porušena a která z úty zarděna byla ve vehodu do točících sechodů, od kteréž doby jen z vení na věž se chodilo.

Stejně zarděni výklenku a vehodu, jak materiálem tak i formou nasvědčuje tudíž, že se obě tato místa zardívala v jedné a téže době, za jedním a tímž účelem: "pozůstatky Žižkovy a náhrobní kámen uchovati na věky." To potvrzuje také nápís na náhrobku, postaveném v r. 1540 na místě, kde byl Žižkův hrob a označením slovy: "Hoc tempis conditus est" (v tomto chrámě uloženi jest), poněvadž kosti, vybrané z

hrobu v r. 1523, byly přeneseny a uloženy ve výklenku Žižkovy komory a proto nápís "hoc loco" na náhrobku ani býti nesměl, ježto kosti pod náhrobkem nebylo.

Z toho všeho a z typických známek lecky, dne 21. listopadu 1910 ve výklenku kaple pod věží nalezené, totiž že bytkův orličího nosu, ze seků na levé očníci a z rozdílu hloubek obou očníci jde nezvratně na jevo, že Žižka byl pochován v kostele čáslavském, že nalezené kosti náležely Žižkovi a že kamenná deska, nyní v kapli pod věží zarděna, jest náhrobním kamenem původního hrobu Žižkova. Naprostý důkaz byl by ovšem býval podán, kdyby byla po nálezu výklenku povolána k jeho vybourání komise a fotograf. Neboť, jak vypravují zedníci, "v jednom rohu výklenku byly jedny kosti, ve druhém kosti druhé, při každých kostech dřevěná tabulka a uprostřed kus mýsy". Na tabulkách bylo zřetelně znáti obdélnou stopu přilepeného papíru, a při náležitě rozvaze mohlo se ještě fotografováním jemného, zvětralého prášku zjistiti, co na tabulkách bylo napsáno. Ostatně ani kamenná deska nebyla do zarděného vehodu vložena jen nadzarděná, neboť byla těsně přistavena ku hlavní zdi a přičině zarděvkou kolmo přizlěna, by se nerozlomila. Tolik uvádím jako očitý svědek na uváženou a na obranu památného nálezu čáslavského oproti všem jeho popíračům: X.

Před padesáti lety. — Roku 1862 bylo oslaveno v Praze první výročí říjnového diplomu, iluminací a právody na vzdor vládě Schmerlingové, která měla v úmyslu a také nařizovala zemským a městským správcům oslavovati první výročí udělení ústavního zřízení, a sice nařídila, aby na počestování byly ve všech pražských a venkovských kostelích slouženy slavné služby boží. K nařizení slavnosti v Praze dostavil se sám státní ministr Schmerling. Karádní kníže Schwarzenberg však odmítl sloužit slavnostní mši s odůvodněním, že politika nepatří do kostela. Za to se dostalo jemu a buljovickému biskupu Janu Valeriánu Jirsíkovi od pohňvaného ministra ostré dátky, na kterou oba vlastenečtí kněží stejně ostře a mužně odpověděli. Český národ demonstroval tím, že uspořádal smuteční slavnosti v kostele Týnském za nedávno zesnulého hraběte Vojtěcha Deyma, přítele Havlíčkova a zakladatele "Národních Novin" z r. 1848. Účastenství bylo ohromné; čestí poslanci dostavili se v plném počtu. Také česká šlechta odepřela se dostaviti k úřední slavnosti v kostele sv. Mikuláše a sdělila se smuteční mše v kostele u sv. Trojice, sloužené za zemřelou hraběnkou Nosticovou. Pod různými záminkami byly slouženy "černé" mše i na venkově, až e. k. místodržitelství přísně nařídilo, aby se konala oslava ústavy. Kterýž český farář uveřejnil v novinách přípis, v němž pravil: "My Čeští nemáme zajisté přičiny, abychom se z 16. února radovali, spíše bychom se měli v ten den některý žalm Davidův modliti. Chtěli-li se Němci v ten den radovati, nechť tak činí. Nechť tedy sl. e. k. náměstnictví učiní na svědomí českého duchovenstva násl. a dá národu českému na vůli, chce-li se v ten den veseliti nebo truchliti." Nad touto a jiných českých kněží "opovážlivostí" se Schmerling rozrušil a dal zavěsti vyšetřování, které však zůstalo bez výsledku. — Rok 1861 nabyl zvláštního významu v dějinách města Prahy tím, že v týž rok dostala se po tak dlouhých letech správa královského hlavního města do rukou české většiny. Purkmistrem zvolen František Pítrous, majitel koželužského závodu. Za jeho správy města se život spolkový žile rozprohnil. Zakládány besedy, pěvecké a divadelní spolky, záložny a hospodářská sdružení. Do té doby spadá též založení velkého národního spolku pěveckého "Hlahol", v jehož čelo byl postaven nadšený ettel a přítel českého národa Rudolf kníže Thurn-Taxis. Oženiv se s dezerou rodu obánského, účastnil se horlivě všeho ruchu národního. Jeho rodina však pro toto jeho "vlastenčení" na něj zanevřela, a když u-

padl do hmotné tísně, odepřela mu pomoci. Po několika letech vzdal se titulu knížecího a přijav jméno barona z Troskova, žil až do své smrti r. 1904 v osadě Troskov u Drážďan, odkud s živým zájmem sledoval události v Čechách. — Rok 1862 jest velepamatným založením naší nejmárodnější instituce, těloevičné jednoty "Sokol". Původně jmenoval se spolek "Těloevičná Jednota Pražská", jméno "Sokol" obdržel po návrhu Emanuela Tonnera. O barvu bluzu byl sveden tuhý boj. Fugner obdržel náhodou z Italie bluzu garibaldskou. Ukázal ji ve spolek, a tu někteří přišli na myšlénku, že by bluzka mohla tvořiti část stejnojmenné. Myšlénka potkala se však s velkým odporem. Konečně podán a přijat sprostředkovač návrh přijmouti siie červenou barvu, ale zakříviti ji částicně zase, totiž každou. Pod každou však neslušela bluzka a tak z ní povstala červená košile. O sokolském pozdravu byl rovněž dlouho veden spor. Nejprve se navrhovalo "Zdar Bůh", teprve později se ujalo "Na zdar!" Červené košile silně rozčlovaly pražské Němce, kteří osočovali spolek, že je revolucionářský. Vláda, která odjakživa s českým národem jednala macešsky, přičiňovala se, aby se Češi z nových svobod příliš netěšili. Po opuštění říšské rady českými poslanci nastaly v Čechách kruté persekuce. Čestí novináři pronásledování nejvíce. Tak odsouzení: redaktor "Národních Listů", dr. Julius Grégr a redaktor "Pozoru", kanovník Václav Štule, pro zločin pobuřování. Když v říjnu r. 1862 dr. Julius Grégr svůj trest 10-měsíčního žaláře nastupoval, doprovázely ho ohromné zástupy lidu, provolávající mu "Sláva". Kanovník Štule odpýkal si svůj trest v kněžském výklenku na Hradčanech.

Německý redaktor odsouzen pro urážku českého soudece. — V mostecké restauraci "U kříže" napadl redaktor tamního štváčekého německého listu Ant. Partes českého okresního soudece p. Fialu a vyzval ho, aby bezodkladně opustil německý hostinec. Soudec Fiala byl nucen odejiti a při tom redaktor Partes a jeho společník, železniční ředitel Mathe se o něm urážlivě vyslovili. Okresní soud mostecký odsoudil redaktora k pokutě 100 korun, v případě nedobrynosti na pět dní do vězení. Mathe odsouzen na 1 den do vězení. Odvolací senát krajského soudu v Mostě rozsudek potvrdil.

Podvodní německí baroni. — Mladý baron Rudolf Wessely, syn pověstného germanisátora, presidenta vrchního zemského soudu v Praze, barona Victora Wesselyho, dopustil se četných podvodů se směnkami a přelb před zatčením za hranice. Rovněž druhý syn Ignac Wessely spáchal několik podvodných kousků. Podvody těchto německých baronů vzbudily veliký rozruch ve vysokých kruzích. Společenská posice barona Victora Wesselyho, byla již dávno otřesená, a je známo, že i místodržitel kníže Thun vůbec ani ruky mu nepodává.

DROBNÁ KRONIKA. — Dne 3. ledna nalezen byl v městském parku v Praze umřelý mladík, jenž v zanechaném dopise sdělil, že se jmenuje Em. Petřík. V poslední vůli odkázal několika spolkům po 50—100 korunách. — Na Nový rok přejel byl lokomotivou ve stanici Čerčany posunovač vozů p. Novák z Poříčí n. S. a zranil svému v nemocnici benešovské podlehl. — V Žádněch na Moravě přepadli dva maskovaní lupiči sběru Karlu Kollerovu v jejím příbytku a svázavše ji provazy, uloupili ze skříně 60 korun. — Václav Ženíšek, 25letý dělník v Ústí n. L., vnikl v noci do ložnice své 17leté milenkou Emilie Wernerové a ranou z revolvertu do spánku ji smrtelně zranil. Po spáchaném činu se oběhl. — Porodní babička Matylda Rábová v Jihlavě v Praze trávila se ve svém bytě v nemocnici. V zanechaném dopise zmínjuje se o pronásledování se strany některých osob, což jí přimělo k sebevraždě. — V lesku pod vrchem Hl-

ským u Konice na Moravě zastřelil 19letý Gustav Volný svoji milenkou 17letou Otylí Čechovou, načež sám spáchal sebevraždu.

— Stará, poloslepá a nemocná cikánka, od svého kmene opuštěná, ležela bez pomoci od Vánoc do Nového roku v lese u Chubína na Moravě, až konečně ji smrt vysvobodila. Lidé z Chubína ji tam našli, dali jí trochu slámy a nějaké hadry. Tam ležela na zemi v dešti, sněhu a mrazech až do svého skonu. Lidé po celý ten čas do lesa chodili, někdo přinesl jí kousek potravy, ale nechali ji bez pomoci v zimě a mokru zahynouti. (Ejhle, srdce lidské!)

— Josef Nagler, 20letý chasník v pizeňském pivovaru zastřelil se z nešťastné lásky pro jistě červě ze Škvřtan u Plzně.

— Na zamrzlém rybníce v Plané u Navařky probouřily se dvě školačky, Šýkorová a Benešová, a utonuly. — V pizeňské trestnici oběsil se ve své cele Frant. Kučera, ježž stesk po svobodě dohnal k sebevraždě.

— V lese u Šamberku ve Slezsku byl zavražděn svým kamarádem Baranem horník J. Nevřel.

— Na malostranské náplavce v Praze utopil se 52letý povozník František Řezník se svým 17letým synem Josefem ze Žižkova při plavbě koní. Komě se rovněž utopil.

— Dne 4. ledna dostal se v Popelíně nešťastnou náhodou mezi nárazníky brzdař Frant. Voneš, syn rolníka ze Zlínova. Byl dopraven do Jindřichova Hradce, cestou však zemřel.

— Továrna na čajové a mandlové pečivo Rudolfa Forsta ve Strašnicích vyhořela. Škoda činí 50.000 korun.

— V Lubné u Rakovníka shořela stodola Václava Netušila, se zásobami sena a mlátičím strojem. Škoda činí 8000 korun.

— V Červeném Kostelci zastřelil se pokladník okresní nemocenské pokladny Frant. Novák.

— Vincenc Kresl z Nepomuku, jenž byl v pražské městské útulně přes noc, pobodal se těžce nožem do prsou. Za důvod udal, že se mu doma posmívali, že je souchoťinář.

Stáří před časem. Jak mnoho mužů a žen jest, kteří se cítí a vyhlížejí starší než skutečně jsou? Jsou slabí, na mysl kleslí a malé životní síly. Nesnáž spočívá v životním proudu — krvi — která je nečistá, lenivá nebo zkažená. Je starý bylinný lék v užívání po více než sto let, jenž rychle napravuje nesnáž. Je znám, jako Dra. Petra Hoboka. Pan Joe Vorrel z Cedar River, Mich., sděluje svoji zkušenost následovně: "Nemohu svoji chorobu nějakým zvláštním jménem pojmenovati. Až jen 35 roků starý cítil jsem se tak slabým jako stařec. Často mně bolela hlava, ledviny moje nepracovaly dobře a ráno, kdy jsem se měl cítit odpočívající a občerstvený, cítil jsem se bledě a unaveně. Co jsem užíval Hoboka, jsem zdrav a cítím se zase mladým." Taková je povídka pověděná na sto rozdílných způsobů, o tomto starém dobrou vyzkoušeném bylinném léku. Pamatuji, že Dra. Petra Hoboka není lékem lékařským, nýbrž prostým domácím prostředkem, jenž se dodává lidem přímo od zvláštních jednatelů ustanovených od vyrábětelů Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 19—25 So. Hoyne Ave., Chicago, Ill.

Zajištěte si místa ihned, neboť lod' bude brzo plná!

SOKOLSKOU VÝPRAVU

na Vsesokolský Slet v Praze r. 1912 pořádá cestovní kancelář

Brodský & Sovák

1389 2nd ave. roh 72. ul. NEW YORK, N. Y.
po nádherné lodi Holland American Line

"NEW AMSTERDAM"

Odjezd dne 11. června 1912. — Přihlaste se již nyní. Z Rotterdamu přímý vlak bez přestání do Prahy. Celá loď k dispozici. Kdo si přeje, může si lístek d. i. z Evropy spláceti v týdních aneb měsíčních splátkách. Výhodná výměna peněz — Čeky na Bohemii. — Hladké proclivání zavazadel.

V Praze k dispozici cestovní kancelář "Bohemia" akciové banky
Žádejte informace u **BRODSKY & SOVÁK**,
1389 2nd ave., roh 72 ul. New York, N. Y.

Členové Sokola obdrží lítky za snížené ceny. Zastupce firmy pojedí s výpravou. Přihlášky přijímá **JOSEF MÍK**, Burlington Station, OMAHA, NEB.

DR. JAMES W. NOVÁK
český zubní lékař.

Continental Block — 15. a Douglas ul. Pokoj č. 4 v rohu nad Berg Clothing Co. — Office Phone: Douglas 5077. — Residence, 915 William St.; Phone Douglas 6019. — Krajané z venkova, kteří nejsou s domácí prací sušáckou spokojeni, učiní dobře, když při návštěvě Omahy, zajdou k Dr. Novákovi, jenž za veškeré práce v sboru svém úplně ručí. 8417

Frank Svoboda,
umělecký závod

POMNÍKOVÝ

Největší sklad pomníků ve Spojených Státech

1417 South 11 th Street
Phone Doug. 3444
1215-25 So. 13th Str.
Phone Doug. 1872

Piana na mírné splátky!

Jsou to piana zaručená. Šestatřicet let v obchodu s piany je rekord

A. HOSPE CO., Omaha, Nebr.

Doporučujeme HOSPEOVA PIANA.

Jsou zhotovena z Walnut oak aneb mahagonu. Pěkná děčka na každém. Mírné měsíční splátky, anebo za hotově. Oběhnutí piana a varhany velmi lacino. Doplate si o katalog a ceník. 43-17

A. HOSPE CO.
1513 Douglas ulice. OMAHA, NEB.

Metz Bros. Brewing Co.

Telefon Douglas 110

Vaří a lahvuji vyborné jen pivo.

Můžete se na tento starý a ověřený závod spolehnouti.

Prisera Nemoci

ORION,
1. Box 597, Omaha, Neb.

Nečetli-li jste dosud "Česko-Americký Venkov", píte si o ukázkové číslo na naši adresu. Dočtete se o moderním způsobu farmaření, zelinářství, sadářství, zahradnictví, květinářství, domácího hospodářství a jiných pro vás nadmíř dležitých věcech.